

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

โครงการสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคาร
กลุ่มพื้นที่เขตปทุมวัน

จัดทำโดย นายเสน่ห์ ชมชนัด
ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตปทุมวัน

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๖
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘

ส่วนบุคคลรายงานการศึกษา
(Individual Study)

โครงการสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคาร
กลุ่มพื้นที่เขตปทุมวัน

จัดทำโดย นายเสน่ห์ ชมชะนัต
ตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตปทุมวัน

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๖
สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘

รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

บทสรุปผู้บริหาร

ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๓๕ ประกอบนโยบายของผู้นำว่าราชการกรุงเทพมหานคร (หม่อมราชวงศ์ สุขุมพันธุ์ บริพัตร) มาตรการเร่งด่วน ๑๐ มาตรการ และการพัฒนา ๖ นโยบายเร่งด่วน ตามคำขวัญที่ว่า “กรุงเทพฯ ร่วมสร้างกรุงเทพฯ” ที่ต้องการและมุ่งหวังทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองแห่งความสุข เมืองสีเขียวและเป็นมหานครแห่งความปลอดภัย มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ มหานครแห่งอาเซียน ฯลฯ และประชาชนเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นั้น

ส่วนหนึ่งของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่ต้องตระหนักและคำนึงถึงคือ การบรรเทาภัยพิบัติ ในเรื่องของการเกิดแผ่นดินไหวที่นำไปสู่การเกิดอาคารถล่ม เพราะภัยดังกล่าวถือเป็นภัยธรรมชาติที่รุนแรงสามารถก่อความเสียหายและเกิดการสูญเสียที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ยากต่อการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพปกติได้ จึงจำเป็นที่จะต้องหลีกเลี่ยง ป้องกันและบรรเทาภัยให้ลดลงและเกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้น้อยที่สุด

อนึ่ง ภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวเมื่อเกิดขึ้นแล้ว ย่อมเป็นที่มาซึ่งสาเหตุของอาคารถล่มถือเป็นภัยพิบัติที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ หรือไม่สามารถพยากรณ์ได้อย่างแม่นยำ เป็นภัยพิบัติที่ไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการป้องกัน แก้ไข ลดความเสี่ยง และบรรเทาการเกิดภัยพิบัติแผ่นดินไหว และการเกิดอาคารถล่มในพื้นที่รับผิดชอบเขตปทุมวันขึ้น โดยผู้เสนอโครงการได้ทำการศึกษาและจัดทำโครงการ “การสร้างเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มพื้นที่เขตปทุมวัน” ขึ้น ถือเป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตปทุมวัน ซึ่งมีกฎหมายที่เื้อื้ออำนาจต่อการที่จะดำเนินการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ขยายเครือข่าย เปิดโอกาสให้เครือข่ายได้เข้ามาสู่กระบวนการของการร่วมกันป้องกันและบรรเทาการเกิดภัยพิบัติแผ่นดินไหวและเกิดอาคารถล่มก่อนที่จะเกิดเหตุการณ์จริงขึ้น อันจะทำให้ผลของความเสียหายลดน้อยลง หรือบรรเทาลง หรือไม่เกิดขึ้นเลย หรือเกิดความเสี่ยง และความสูญเสียน้อยที่สุด

สรุปจากการศึกษาวิเคราะห์ กระบวนการของการมีส่วนร่วมคือหัวใจที่สำคัญ ที่จะสามารถลดความสูญเสียในภัยดังกล่าวได้เพราะหากเครือข่ายหรือผู้เกี่ยวข้องได้รู้ เข้าใจ ยอมรับและปฏิบัติตามแล้วโครงการนี้จะสามารถบรรเทาภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นได้ เพราะมีการเตรียมพร้อม เตรียมรับมือกับภัยพิบัติที่คาดไม่ถึงและเป็นภัยที่ไม่พึงปรารถนาสำหรับมนุษย์ทุกคน ทั้งนี้เชื่อว่าโครงการ “การสร้างเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มพื้นที่เขตปทุมวัน” จะช่วยลดความสูญเสีย เพิ่มทักษะ เสริมสมรรถนะและพัฒนาเครือข่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อจักได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) เป็นการนำเสนอถึงการจัดทำโครงการ “การสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มพื้นที่เขตปทุมวัน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตร นักบริหารมหานครระดับกลาง รุ่นที่ ๑๖ ของสถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ โดยข้าพเจ้าได้จัดทำรายงานการศึกษา โครงการสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มพื้นที่เขตปทุมวัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชน การเพิ่มศักยภาพและการบูรณาการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เป็นไปในแนวทางเดียวกันและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับความรู้ พร้อมประสบการณ์จากการอบรมในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง จากทางคณะอาจารย์ และวิทยากรที่มาให้ความรู้ รวมทั้งได้แบ่งปันประสบการณ์เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานแก่ข้าพเจ้า

ในการนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณ ท่านรองวิภารัตน์ ไชยานุกิจ รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ซึ่งรับเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาเพื่อมาให้คำปรึกษา แนะนำในเนื้อหาและกระบวนการจัดทำมาโดยตลอดเป็นผลให้รายงานการศึกษานี้สำเร็จลุล่วง เป็นประโยชน์ต่อแนวทางการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ขอขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาข้าราชการกรุงเทพมหานครและเพื่อนร่วมรุ่น บณก.๑๖ ทุกท่านที่ให้ความเอื้อเฟื้อแนะนำแนวทางที่เป็นประโยชน์และเป็นกำลังใจได้อย่างดียิ่ง สุดท้ายนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณท่านปลัดกรุงเทพมหานคร (สัญญา ชีนิมิต) เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มอบโอกาสแก่ผู้ศึกษาให้ได้เข้ารับการอบรม เพื่อเพิ่มสมรรถนะในด้านการบริหารซึ่งข้าพเจ้าจะได้นำความรู้ไปพัฒนาองค์การให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อไป

เสนอห์ ชมชนะนัด

สิงหาคม ๒๕๕๘

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร
กิตติกรรมประกาศ
สารบัญ

หลักการและเหตุ	๑
วัตถุประสงค์	๔
เป้าหมาย	๔
ปัจจัยความสำเร็จของโครงการ	๔
ขั้นตอนการดำเนินการ	๕
ระยะเวลาดำเนินการ	๖
แนวทางในการบริหารความเสี่ยง	๖
การติดตามการและการประเมินผลโครงการ	๗
ข้อเสนอแนะ	๗

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานศึกษาส่วนบุคคล

โครงการ การสร้างเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มพื้นที่ เขตปทุมวัน

๑. หลักการและเหตุผล

วิกฤติการณ์ของโลกในปัจจุบันที่ก่อให้เกิดความสูญเสียและเสียหายแก่ทรัพย์สินและบุคคลเป็นจำนวนมาก คือ ภัยพิบัติที่เกิดจากธรรมชาติโดยเฉพาะการเกิดแผ่นดินไหวของเปลือกโลก ซึ่งบทเรียนดังกล่าวที่ประเทศเพื่อนบ้านได้เกิดขึ้นที่ให้เห็น เช่น ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วบางประเทศที่มีความพร้อมในการป้องกันแก้ไข้ปัญหา เช่น ที่ประเทศญี่ปุ่น เมื่อเกิดวิกฤติขึ้นแล้วสามารถบริหารจัดการแก้ไข้ปัญหาและบรรเทาปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีเอกภาพลดความสูญเสียต่อทรัพย์สินและบุคคลได้เป็นอย่างดี แต่บางประเทศที่ไม่ได้เตรียมการป้องกันแก้ไข้เมื่อเกิดเหตุแผ่นดินไหวและอาคารถล่มขึ้น การบรรเทาแก้ไข้ปัญหาหรือเกิดวิกฤติ ก็ประสบความลำบากในการแก้ไข้ปัญหาและก่อให้เกิดวิกฤติภัยต่าง ๆ ที่ตามมาเช่น โรคระบาด การขาดแคลนอาหาร การดูแลผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ฯลฯ หากเกิดแผ่นดินไหวโดยส่วนใหญ่เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ซึ่งบางครั้งไม่ก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรง แต่บางครั้งสร้างความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างใหญ่หลวงดังจะเห็นได้จากการเกิดแผ่นดินไหวบริเวณเกาะสุมาตรา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ซึ่งวัดแรงสั่นสะเทือนได้ ๙.๑ ริกเตอร์ มีผลทำให้เกิดคลื่นสึนามิสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงบริเวณภาคใต้ของไทย แถบชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ สตูล ระนอง ตรัง มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก และเกิดแผ่นดินไหวตามมาอีกหลายครั้ง

ซึ่งสำนักเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยาได้คาดการณ์แนวโน้มการเกิดแผ่นดินไหวว่ามีศูนย์กลางอยู่ในทะเลอันดามันและทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน การเกิดแผ่นดินไหวขึ้นบริเวณชายแดนประเทศเนปาล-อินเดีย และเนปาล-บังคลาเทศ เป็นการเกิดแผ่นดินไหวดังกล่าว มีความต่อเนื่องมายังรอยเลื่อนสกายในประเทศพม่า ซึ่งเกิดแผ่นดินไหว ขนาด ๓.๒ ริกเตอร์ติดตามหลังเกิดเหตุการณ์แผ่นดินไหวในประเทศเนปาลและรอยเลื่อนสกายมีรอยเลื่อนแขนงมายังประเทศไทย ประกอบด้วยรอยเลื่อนแม่ปิง-เมย ทอดตัวผ่านอำเภอตากฟ้า อำเภอพยุหะคีรี อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอขาณุวรลักษบุรี อำเภอคลองขลุง อำเภอเมืองกำแพงเพชร ในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ มีความยาวประมาณ ๑๖๑ กิโลเมตร โดยรอยเลื่อนสกายอยู่จากรอยเลื่อนแม่ปิง – เมย ประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร และเป็นรอยเลื่อนเดียวกัน นอกจากนี้ยังเชื่อมไปยังกลุ่มรอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ กลุ่มรอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งอาจเกิดผลกระทบต่จังหวัดทางภาคใต้ ภาคเหนือ ภาคตะวันตก รวมถึงกรุงเทพมหานครด้วยพิจารณาเห็นว่ากรุงเทพมหานครและพื้นที่ปริมณฑลเป็นพื้นที่ดินเหนียวและอ่อน ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงเป็นพื้นที่หนึ่งที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากแผ่นดินไหวและอาจทำให้อาคารถล่มได้

สำหรับภัยจากอาคารถล่ม มีลักษณะความเสียหายที่คล้ายคลึงกับความเสียหายที่เกิดจากแผ่นดินไหว ซึ่งทำลายสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ให้พังทลายได้ อันเนื่องมาจากการก่อสร้างอาคารโดยไม่ถูกต้องตามแบบแปลนแผนผัง หรืออาจมีการดัดแปลงในภายหลังซึ่งได้มีสถิติเหตุการณ์แผ่นดินไหวในประเทศไทยและได้ส่งผลกระทบต่ออาคารในพื้นที่ของกรุงเทพมหานครสันสะเทือนอันเป็นเหตุที่จะนำไปสู่ความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้ถึง ๕๕ ครั้งตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๓๑๑ ถึง พ.ศ.๒๕๕๗ ดังตารางภาคผนวก ก.

ดังนั้น การกีดกันในการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มจึงต้องมีการเตรียมพร้อมอยู่เสมอ

ประกอบกับนโยบายผู้บริหารกรุงเทพมหานครซึ่งถือเป็นองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง ถือเป็นมหานครขนาดใหญ่เป็นศูนย์รวมความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การค้า สังคม วัฒนธรรม และการคมนาคมขนส่งของประเทศและเป็นเมืองขยายอย่างรวดเร็ว กรุงเทพมหานครจึงมีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการผลักดันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นแต่ละพื้นที่เขตให้ได้รับความปลอดภัยในการดำรงชีวิต ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ซึ่งอำนาจหน้าที่ที่สำคัญก็คือ “การให้บริการประชาชน” ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูประบอบราชการ คือ “ประชาชนนั่นเอง” (ธีระยุทธ หล่อเลิศรัตน์ ๒๕๔๒,๑๕) ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นมีความเป็นอยู่ที่ดี และมีความสุข สังคมมีเสถียรภาพ และเป็นไปตามวิสัยทัศน์และการพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๕๕๖-๒๕๖๐ นโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑.๓ ,๑.๔,และ ๑.๕ มาตรการเร่งด่วน ๑๐ มาตรการ และการพัฒนา ๖ นโยบายเร่งด่วน ตามคำขวัญที่ว่า “รักกรุงเทพฯ ร่วมสร้างกรุงเทพฯ” ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองแห่งความสุข เมืองสีเขียวและเป็นมหานครแห่งความปลอดภัย มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ มหานครแห่งอาเซียน ฯลฯ

หนึ่งในนโยบายที่มีผลต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ที่ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญคือ การจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการภัยพิบัติเร่งด่วน (OEM) เพื่อดำเนินการป้องกันและลดความเสียหายจากภัยพิบัติต่างๆ โดยเฉพาะภัยที่เกิดจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้และการแจ้งเตือนภัย เพิ่มประสิทธิภาพและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.๒๕๒๘ มาตรา ๘๙ (๓) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้กรุงเทพมหานคร มีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พร้อมพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ กฎหมายควบคุมอาคารเป็นกฎหมายมหาชนที่มุ่งรักษาประโยชน์ความสงบสุขและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคนส่วนใหญ่และสังคม โดยเน้นเรื่องเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคาร ข้อปฏิบัติของเจ้าของอาคาร การขออนุญาต การใช้งานอาคาร เจ้าพนักงาน อำนาจหน้าที่ คำสั่ง โทษ บทลงโทษ ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ โดยพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งออกโดยเจ้าพนักงาน หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารและพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓๖ บัญญัติว่า “ให้อำนาจการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานครเป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครรับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตนและมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย

ซึ่งอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตนั้นมีหน้าที่ในการบำบัดทุกข์ และ สำนักงานเขตปทุมวัน เป็นหน่วยงานหนึ่งของกรุงเทพมหานครที่มีหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ พื้นที่ทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำ มีพื้นที่ประมาณ ๘.๓๖๙ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๕,๒๐๐ ไร่ มีประมาณ ๕๑,๗๔๕๖ คน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๔ แขวง ได้แก่ แขวงรองเมือง แขวงวังใหม่ แขวงปทุมวัน และแขวงลุมพินี พื้นที่เป็นเมืองเศรษฐกิจ สังคม การค้า แหล่งท่องเที่ยว และแห่งวัฒนธรรม มีสถานที่สำคัญๆ

ได้แก่ วัดสระเปทุม สถานทูตสหรัฐอเมริกา สถานทูตอังกฤษ ฯลฯ และอาคารสูงส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ ลักษณะของอาคารแบ่งเป็นประเภท เป็นอาคารสูงจำนวน ๕๑ แห่ง อาคารขนาดใหญ่มีจำนวน ๒๖ แห่ง และสถานบริการมีจำนวน ๑๙ แห่ง โรงแรมมีจำนวน ๑๓ แห่ง ห้างสรรพสินค้ามีจำนวน ๖ แห่ง อาคารชุดอยู่อาศัยมีจำนวน ๓ แห่ง และโรงพยาบาล จำนวน ๒ แห่ง พร้อมอาคารสถานศึกษาในพื้นที่อีกประมาณ ๙ แห่ง ซึ่งลักษณะอาคารมีทั้งอาคารเก่าที่ก่อสร้างก่อนที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๓๕ บังคับใช้

ดังนั้น จากหลักการและเหตุผลตลอดถึงความจำเป็นที่จะต้องนำนโยบายดังกล่าวออกมาปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้ศึกษาเพื่อต่อยอดการสร้างเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหว และอาคารถล่มพื้นที่เขตปทุมวันขึ้น ทั้งนี้ จะมีการนำหลักวิชาการและแนวทฤษฎีการมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ เพื่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาการดังกล่าวเพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการกระจายโอกาสและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิด ในการทำและในการแก้ไขปัญหา เพื่อหาทางออกสู่วิถีชีวิต สร้างความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในที่สุด

คำนิยามศัพท์

แผ่นดินไหว (Earthquake) หมายถึง เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เกิดจากการเคลื่อนตัว โดยฉับพลันของเปลือกโลก ส่วนใหญ่เกิดตรงบริเวณขอบของแผ่นเปลือกโลกเป็นแนวแผ่นดินไหวของโลก การเคลื่อนตัวดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากชั้นหินหลอมละลายที่อยู่ภายใต้เปลือกโลก ได้รับพลังงานความร้อนจาก แกนโลกและลอยตัวผลักดันให้เปลือกโลกตอนบนตลอดเวลา ทำให้เปลือกโลกแต่ละชั้นมีการเคลื่อนที่ในทิศทาง ต่างๆ กัน พร้อมกับสะสมพลังงานไว้ภายในบริเวณขอบของชั้นเปลือกโลกจึงเป็นส่วนที่ชนกันเสียดสีกันหรือ แยกจากกัน นอกจากนั้นพลังที่สะสมในเปลือกโลกถูกส่งผ่านไปยังเปลือกโลกพื้นของทวีป ตรงบริเวณรอยร้าว ของหินใต้พื้นโลกหรือที่เรียกว่า “รอยเลื่อน” เมื่อระนาบรอยร้าวที่ประกบกันอยู่ได้รับแรงอัดมากๆ ก็จะทำให้ รอยเลื่อนมีการเคลื่อนตัวอย่างฉับพลันเกิดเป็นแผ่นดินไหวเช่นเดียวกัน

อาคารถล่ม (Building Collapse) หมายถึง อาคารและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ ตึกบ้าน โรงเรือน ร้าน แพร คลังสินค้า สำนักงาน ที่ได้รับความเสียหายจากการโยกไหวตัวรุนแรง ซึ่งเป็นผลมาจากแผ่นดินไหว และอาจทำให้เกิดความเสียหายหรือพังทลายลงมาได้

ระดมสรรพกำลัง หมายถึง การดำเนินการเพื่อรวบรวมและจัดระเบียบทรัพยากร ทำให้ทรัพยากร อยู่ในลักษณะพร้อมที่จะนำไปใช้ และใช้ทรัพยากรที่เตรียมไว้แล้วนั้น สนองตอบความต้องการที่จะเกิดขึ้นใน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หน่วยงานของรัฐ (Governmental Agency) หมายถึง หน่วยงานของกรุงเทพมหานคร หน่วยงานราชการ โรงเรียน รัฐวิสาหกิจ (ตามมาตรา ๔ พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐) ที่อยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและพื้นที่เขตปทุมวัน

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้อำนวยการเขตปทุมวันเป็นผู้ช่วยผู้บัญชาเหตุการณ์ (ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐) ซึ่งเป็นผู้ที่มีอำนาจสูงสุด และเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จนกว่าจะมีการ มอบอำนาจนั้นๆ ให้แก่ผู้อื่นหรือหน่วยงานอื่นต่อไป

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐

เครือข่าย หมายถึง การเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดนโยบายในการพัฒนาศักยภาพการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มในพื้นที่เขตปทุมวัน

อาสาสมัคร ถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)(ตามมาตรา ๔ พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐)

อาคารสูง หมายถึง อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าไปใช้สอยได้ที่มีความสูงตั้งแต่ ๒๓ เมตรขึ้นไปโดยวัดจากระดับพื้นดินถึงชั้นดาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

อาคารสาธารณะ หมายถึง อาคารที่ใช้ประโยชน์ในการชุมนุมได้โดยทั่วไปเพื่อกิจกรรมทางราชการ การเมือง การศึกษา สังคม ศาสนาและนันทนาการหรือ การพาณิชย์กรรม เช่น โรงมหรสพ โรงแรม โรงพยาบาล ศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า สถานบริการฯ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อนิคมและทรัพย์สินของประชาชนกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

๒.๒ เพื่อกำหนดกรอบการปฏิบัติงานและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการการป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มได้อย่างเป็นระบบบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ตลอดจนฟื้นฟูผู้ประสบภัยและพื้นที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็ว

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ หน่วยงานเข้าร่วมเครือข่ายไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยงาน

๓.๒ เชิงคุณภาพ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ภาครัฐและภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องภัยพิบัติทางการเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติตลอดจนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีจิตสำนึกให้ความตื่นตัวเข้ามามีส่วนร่วมเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ โดยเฉพาะกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มอย่างเป็นรูปธรรม

๔. ปัจจัยความสำเร็จของโครงการ

๔.๑ ผู้บริหารกรุงเทพมหานครและผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่เห็นความสำคัญและตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการสร้างเครือข่าย การสร้างองค์ความรู้ การสร้างจิตสำนึกและปฏิบัติงานเชิงรุกเข้าหาประชาชนโดยมีการประสานงานและปฏิบัติงานร่วมกัน

๔.๒ วิกฤตเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศเนปาล ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐอินโดนีเซียและสาธารณรัฐประชาชนจีน ฯลฯ เป็นต้น เป็นปัจจัยชี้ชัดและเป็นตัวกระตุ้นให้ทุกภาคส่วนตระหนักและให้ความสำคัญและเข้าร่วมเครือข่าย

๔.๓ พื้นที่เขตปทุมวันมีสถานประกอบการอาคารสูง อาทิ ห้างสรรพสินค้า โรงแรมชั้นนำ สถานศึกษาที่มีชื่อเสียง โรงพยาบาล ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงพยาบาลตำรวจ ฯลฯ ซึ่งมีความพร้อมด้านงบประมาณ บุคลากร อุปกรณ์ ทำให้มีศักยภาพความพร้อมที่จะเข้าร่วมเครือข่ายและสนับสนุนได้อย่างเต็มที่ โดยตระหนักถึงผลกระทบจากภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

๔.๔ การระดมทรัพยากร บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่มีศักยภาพในพื้นที่เขตปทุมวันเข้าร่วมเครือข่าย

๔.๕ กฎหมาย ระเบียบ ให้อำนาจหน้าที่ผู้อำนวยการเขตปทุมวัน จึงเื้ออำนาจการต่อการดำเนินการประสานงานขอความร่วมมือสถานประกอบการอาคารสูง หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่าย

๕. ขั้นตอนการดำเนินการ

ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการตามโครงการสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม ในพื้นที่เขตปทุมวันออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๕.๑ ระยะที่ ๑

(๑) จัดประชุมผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงความเข้าใจรายละเอียดของการดำเนินการโครงการ ร่วมกันวางแผนดำเนินการ มอบหมายภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบ

(๒) จัดทำแผนป้องกันและแผนเผชิญเหตุกรณีบริหารจัดการและกำหนดโครงสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวในพื้นที่เขตปทุมวัน

(๓) จัดทำข้อมูลอาคารสูงในพื้นที่เขตปทุมวัน

(๔) จัดทำคำสั่งจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจัดการภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม พร้อมทั้งดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการและมอบหมายภารกิจให้ฝ่ายต่าง ๆ ในสังกัดรับผิดชอบ โดยมีสำนักงานประสานงานตั้งอยู่ ณ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตปทุมวัน แบ่งฝ่ายต่างๆ ดังนี้

๑. ฝ่ายอำนวยการ

๒. ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ

๓. ฝ่ายบรรเทาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๔. ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ

๕. ฝ่ายประชาสัมพันธ์

๖. ฝ่ายแจ้งเตือนภัย

๗. ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อยและสื่อสาร

๘. ฝ่ายอื่น ๆ (ถ้ามี)

๕.๒ ระยะที่ ๒

(๑) จัดประชุมคณะกรรมการอำนวยการ สมาชิกผู้ประกอบการอาคารสูง ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อปรึกษาหารือกำหนดแนวทาง วางแผนดำเนินการบริหารจัดการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มร่วมกัน

(๒) ประชุมชี้แจงสมาชิกเครือข่ายสร้างความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

(๓) ประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ได้ทราบสถานที่ต่างๆ เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ของทางราชการ โดยการจัดทำสื่อและการให้ความรู้เคลื่อนไหวเกี่ยวกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก การช่วยเหลือตนเองขณะเกิดแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม

(๔) พัฒนาระบบกลไกวิธีปฏิบัติและเครือข่ายเตือนภัย

(๕) พัฒนาช่องทางการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

(๖) ซ้อมปฏิบัติการตามแผนร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง

(๗) จัดกิจกรรมการด้านการป้องกันและบริหารจัดการภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มร่วมกัน

(๘) ประชาสัมพันธ์โครงการให้หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ได้ทราบและสมัครเข้าร่วมเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มของสำนักงานเขตประทุมวัน

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

- ดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๘-๒๕๕๙

๗. แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำคัญของโครงการและเป็นข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ปัจจัยเสี่ยงภายใน	การบริหารความเสี่ยง
ความเสี่ยง ๑. ผู้ปฏิบัติไม่นำแผนที่กำหนดไว้มาปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม ๒. เจ้าหน้าที่ขาดทักษะ และประสบการณ์ไม่สามารถนำแผนที่กำหนดไว้มาปฏิบัติได้	- สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการสร้างเครือข่ายป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติกรณีแผ่นดินไหวและอาคารถล่มแก่ผู้เกี่ยวข้อง - กำหนดหน้าที่และมอบหมายภารกิจให้ - เจ้าหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน - ฝึกซ้อมแผนร่วมกับเครือข่ายอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง
ปัจจัยเสี่ยงภายนอก	การบริหารความเสี่ยง
เครือข่ายขาดความรู้ความเข้าใจไม่เห็นความสำคัญตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและเห็นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก	- ประสานงาน ประชาสัมพันธ์ชี้แจงทำความเข้าใจ ให้ความรู้ในการปฏิบัติงานร่วมกันให้เข้าร่วมเครือข่าย - ฝึกซ้อมแผนและจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง

๗. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ฝ่ายปกครองประเมินติดตามผลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการอาคารสูง และพิจารณาจากจำนวนเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่ แล้วนำมาศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของกลุ่มเป้าหมายนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเครือข่ายเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน

๘. ข้อเสนอแนะ

๑. โครงการนี้ผู้ทำการศึกษาเห็นว่าลักษณะของโครงการเป็นการเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ และสอดคล้องกับนโยบายผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (หม่อมราชวงศ์ สุขุมพันธุ์ บริพัตร) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑.๓, ๑.๔ และ ๑.๕ มาตรการเร่งด่วน ๑๐ มาตรการ และพัฒนา ๖ นโยบายเร่งด่วน ตามคำขวัญที่ว่า “รักกรุงเทพฯ ร่วมสร้างกรุงเทพฯ” ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดเพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและขับเคลื่อนนโยบายด้านอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานครได้ ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเขตสนับสนุนโดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติเป็นแบบอย่างเพื่อปรับใช้กับลักษณะพื้นที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนเป็นรูปธรรมต่อไป

๒. ผู้บริหารกรุงเทพมหานครและบริหารเขตต้องตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยเน้นประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ สร้างจิตสำนึก ตลอดจนการสร้างความรู้ เพื่อนำองค์ความรู้นั้นไปเผยแพร่ได้อย่างชัดเจน ง่ายแก่การเข้าใจที่ผู้รับถ่ายทอดสามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง แล้วเกิดความเข้าใจอันนำไปสู่การยอมรับและเชื่อถือของประชาชนทุกภาคส่วน พร้อมทั้งให้ทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายและข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการควบคุมอาคารอย่างต่อเนื่องและเที่ยงธรรม

ภาคผนวก

ผนวก ก.

เหตุการณ์แผ่นดินไหวที่มีผลกระทบต่อกรุงเทพมหานคร

วัน เดือน ปี	ศูนย์กลาง/ ตำแหน่งที่รู้สึก	ขนาด/ ความรุนแรง	บันทึกเหตุการณ์
พ.ศ. 2311 แรม 4 ค่ำ เดือน อ้าย	กรุงเทพฯ	VI MM	แผ่นดินไหว
พ.ศ. 2312 ขึ้น 2 ค่ำ เดือน 5	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหวประมาณสองยามแต่น้อยกว่าครั้งก่อน
พ.ศ. 2342 ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 8	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหวค่อนข้างรุนแรง
พ.ศ. 2342 ขึ้น 10 ค่ำ เดือน 12	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหวเวลาสองทุ่มเศษอีกครั้ง
พ.ศ. 2375 ขึ้น 7 ค่ำ เดือน 3	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหวเวลาทุ่มเศษ
พ.ศ. 2376 ขึ้น 10 ค่ำ เดือน 12	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหวเวลาสองยามเศษ
พ.ศ. 2376 ขึ้น 13 ค่ำ เดือน 1	กรุงเทพฯ	VI MM	แผ่นดินไหวเวลาสองทุ่มเศษ
พ.ศ. 2378 ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 10	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหวแม่น้ำกระฉอก ประมาณยามเศษ
พ.ศ. 2382 ขึ้น 7 ค่ำ เดือน 5	กรุงเทพฯ	VII MM	แผ่นดินไหวคนตกใจกว่าทุกครั้ง เวลาสามยามเศษ ผู้ที่อยู่ทั้งบนเรือนและแพรู้สึกแผ่นดินไหว คนตื่นตกใจทั้งแผ่นดิน น้ำในแม่น้ำกระฉอก มีแผ่นดินแยกที่พม่า ที่กรุงเทพฯ ไหวไปทั่วลำน้ำบางปะกง
พ.ศ. 2384 ขึ้น 14 ค่ำ 9.00 น.	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหว ฝั่งตะวันตก ส่วนฝั่งตะวันออกไม่รู้สึก

วัน เดือน ปี	ศูนย์กลาง/ ตำแหน่งที่รู้สึก	ขนาด/ ความรุนแรง	บันทึกเหตุการณ์
พ.ศ. 2403 ขึ้น 17 ค่ำ เดือน 4	กรุงเทพฯ 19.16 น.	V MM	แผ่นดินไหว โคมแกว่ง
พ.ศ. 2417 ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3	กรุงเทพฯ	V MM	แผ่นดินไหว
พ.ศ. 2429 ขึ้น 14 ค่ำ เดือน 2	กรุงเทพฯ 17.32 น.	VI MM	แผ่นดินไหว หลังคาสัน โคมและสิ่งของแกว่ง
พ.ศ. 2429 ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12	กรุงเทพฯ 11.06 น.	VI MM	แผ่นดินไหวจนเรือโยก
พ.ศ. 2430 ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 12	กรุงเทพฯ 13.35 น.	V MM	แผ่นดินไหว
23 พ.ค. 2455 09 24 06 น.	พม่า 21.0 97.0	7.9	รู้สึกได้ที่กรุงเทพฯ ประมาณ 3-4 วินาที
5 พ.ค. 2473 20 45 58 น.	พม่า (Pegu) 17.3 96.5	7.3 IX MM	รู้สึกได้ในภาคเหนือและภาคกลางของประเทศ ไทย รวมถึงกรุงเทพฯ อยุธยา จันทบุรี พิชณุโลก ราชบุรี นครชัยศรี และปราจีนบุรี
4 ธ.ค. 2473 01 51 51 น.	พม่า 18.2 96.4	7.3	รู้สึกได้ที่กรุงเทพฯ เวลาประมาณตี 2 ของ วันที่ 4 ธ.ค. ในจังหวัดภาคตะวันตกเฉียงเหนือ รู้สึกได้ 3 ครั้ง เมื่อเวลา 23.30 น. 24.00 น. และ 01.50 น. ครั้งแรกและครั้งที่สองนาน 1 นาที ครั้งที่สามนาน 3 นาที นอกจากนั้นยังรู้สึกได้ใน ภาคเหนือ ภาคกลาง รวมถึงปราจีนบุรี

วัน เดือน ปี	ศูนย์กลาง/ ตำแหน่งที่รู้สึก	ขนาด/ ความรุนแรง	บันทึกเหตุการณ์
14 ก.พ. 2510 08 36 04.7 น.	อันดามัน 13.7 N 96.5 E	5.6 Mb	รู้สึกได้ถึงกรุงเทพฯ
17 ก.พ. 2518 10 38 19.8 น.	พม่า-ไทย 17.63 N 97.90 E	5.6 Mb	รู้สึกได้ทั้งภาคเหนือและภาคกลาง รวมถึง กรุงเทพฯ มีความเสียหายเล็กน้อย
4 เม.ย. 2526 09 51 34.3 น.	สุมาตราตอนบน 6.6 Mb 5.723 N 94.72E		รู้สึกสั่นไหวบนชั้น 22 ของตึกโชคชัย กรุงเทพฯ
15 เม.ย. 2526 16 23 58.8 น.	กาญจนบุรี 5.5 Mb 14.91 N 99.10 E		รู้สึกแผ่นดินไหวชัดเจนใน กรุงเทพฯ.
22 เม.ย. 2526 07 37 37.0 น. 10 21 40.5 น.	กาญจนบุรี 5.9 Mb 14.93 N 99.00E /5.2 Mb 14.93N 99.07E		รู้สึกแผ่นดินไหวตลอดภาคกลาง และภาคเหนือ หลายคนตื่นตระหนก เสียหายเล็กน้อยแก่อาคาร ใน กรุงเทพฯ รู้สึกสั่นไหว 2 ครั้ง เมื่อเวลา 07.37 และ 10.21 น.
24 มิ.ย. 2526 14 15 22.1 น.	จีน-เวียดนาม 6.1 Mb 21.71N 103.28E		รู้สึกสั่นไหวบนอาคารสูงใน กรุงเทพฯ
6 ส.ค. 2531 07 36 24.6 น.	พม่า-อินเดีย 6.8 Mb 25.15N 95.13 E		รู้สึกสั่นไหวบนอาคารสูงใน กรุงเทพฯ มีผู้เสียชีวิตในพม่า 3 คน
6 พ.ย. 2531 20 03 19.3 น.	พม่า-จีน 6.1 Mb 22.78 N 99.61E		รู้สึกสั่นไหวที่ จ.เชียงราย เชียงใหม่ และ อาคารสูงใน กรุงเทพฯ
15 พ.ย. 2533 09 34 32.4 น.	สุมาตราตอนเหนือ 6.1 Mb 3.91N 97.46E		รู้สึกสั่นไหวที่ จ.ภูเก็ต จ.สงขลา และ บนอาคารสูงใน กรุงเทพฯ

วัน เดือน ปี	ศูนย์กลาง/ ตำแหน่งที่รู้สึก	ขนาด/ ความรุนแรง	บันทึกเหตุการณ์
5 ม.ค. 2534 21 57 11.5 น.	พม่า 23.61N 95.90E	6.2 Mb	รู้สึกสั่นไหวบริเวณภาคเหนือ และบนอาคาร สูงใน กรุงเทพฯ
1 เม.ย. 2534 10 53 04.5 น.	พม่า 15.65N 95.69E	6.5 Mb	รู้สึกสั่นไหวได้ทั่วไปบนอาคารสูงใน กรุงเทพฯ
12 มิ.ย. 2534 10 05 21.2 น.	อันดามัน 14.85N 96.31E	5.0 Mb	รู้สึกสั่นไหวบนอาคารสูงบางแห่งใน กรุงเทพฯ
15 มิ.ย. 2535 09 48 56.1 น.	พม่า 23.99N 95.89E	5.7 Mb	รู้สึกสั่นไหวบนอาคารสูงใน กรุงเทพฯ
28 ต.ค. 2535 14 02 00.0 น.	พม่า 18.30N 96.80E	6.0 MI	รู้สึกสั่นไหวที่ จ.เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และบนอาคารสูงใน กรุงเทพฯ
12 ก.ค. 2538 04.47 00.0 น.	ประเทศพม่า 22.00N 99.20E	7.2 Mb	รู้สึกได้ที่ บริเวณภาคเหนือตอนบน และอาคารสูงในกรุงเทพฯ มีความเสียหายเล็กน้อยต่ออาคารและ สิ่งก่อสร้าง
22 ม.ค.2546 10:00:00 น.	บริเวณเกาะสุมาตรา 5.90N 95.60E	7.0MI	รู้สึกได้บนอาคารสูงในหลายพื้นที่ ของ กรุงเทพฯ รวมทั้งหลายจังหวัดในภาคใต้
22 ก.ย. 2546 01:16:00 น.	พม่า 19.40N 96.20E	6.7MI	รู้สึกได้ที่ อ.เมือง อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ และอาคารสูงบางแห่งของกรุงเทพฯ
17 ก.ย. 47 18.25 น.	ทะเลอันดามัน 14.9N 96.3E	5.8 MI	รู้สึกสั่นสะเทือนได้บนอาคารสูงของ กรุงเทพฯ

วัน เดือน ปี	ศูนย์กลาง/ ตำแหน่งที่รู้จัก	ขนาด/ ความรุนแรง	บันทึกเหตุการณ์
26 ธ.ค. 2547 07.58 น.	เกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย 8.0MI 3.4N 95.7E		รู้จักสั่นสะเทือนได้เกือบทุกจังหวัดในภาคใต้ รวมถึงอาคารสูงหลายแห่งใน กรุงเทพฯ และเกิดคลื่นสึนามิก่อให้เกิดความเสียหาย อย่างมากบริเวณภาคใต้ ฝั่งตะวันตก มีผู้เสียชีวิตกว่า 5,000 คน
26 ธ.ค. 2547 08.30 น.	ประเทศพม่า 6.4MI 20.7N 98.0E		รู้จักได้หลายจังหวัดในภาคเหนือ ได้แก่ ลำปาง เชียงใหม่ เชียงราย และกรุงเทพฯ
19 พ.ค. 2548 08.55 น.	เกาะสุมาตรา อินโดนีเซีย 6.8 2.0 N 97.0E		รู้จักได้หลายจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง และ บนอาคารสูงบางแห่งในกรุงเทพฯ
16 พ.ค. 2550 15.57 น.	พรมแดนลาว – พม่า 6.1 21.1 N 100.32 E		รู้จักสั่นสะเทือนได้ที่ หลายจังหวัดในภาคเหนือ และอาคารสูงในกรุงเทพฯ
23 มิ.ย. 2550 15.17,15.27 น.	พม่า 5.5,5.2 21.27 N 99.82 E		รู้จักสั่นสะเทือนได้ที่ อ.เชียงแสน จ.เชียงราย และอาคารสูงในกรุงเทพฯ
12 ก.ย. 2550 18.10 น.	ตอนใต้ของสุมาตรา 8.4 3.8 S 102.0 E		รู้จักสั่นสะเทือนได้บนอาคารสูง ในกรุงเทพฯ
13 ก.ย. 2550 10.35 น.	ตอนใต้ของสุมาตรา 7.1 2.65 S 99.87 E		รู้จักสั่นสะเทือนได้ บนอาคารสูงบางแห่ง ในกรุงเทพฯ
20 ก.พ. 2551 15.05 น.	ตอนเหนือเกาะสุมาตรา 7.5 2.70N 95.90E		รู้จักสั่นไหวบนตึกสูงในกรุงเทพฯ และจ.ภูเก็ต อาจเกิดคลื่นามิขนาดเล็กรบริเวณใกล้ศูนย์กลาง
12 พ.ค. 2551 13.27 น.	มณฑลเสฉวน ,จีน 7.8 31.7 N 102.7 E		รู้จักสั่นไหวบนตึกสูงในกรุงเทพฯ หลายแห่ง ประเทศจีนมีผู้เสียชีวิตประมาณ 20,000 คน
21 ส.ค. 2551 19.24 น.	พรมแดนพม่า-จีน 5.7 25.1 N 97.82 E		รู้จักสั่นไหวบนตึกสูงในกรุงเทพฯ หลายแห่ง ประเทศจีนมีผู้เสียชีวิต 1 คน บาดเจ็บหลายคน
22 ก.ย. 2551 20.30 น.	ชายฝั่งตอนใต้ของพม่า 5.2 15.7 N 96.2 E		รู้จักสั่นไหวบนตึกสูงหลายแห่งในกรุงเทพฯ

วัน เดือน ปี	ศูนย์กลาง/ ตำแหน่งที่รู้สึก	ขนาด/ ความรุนแรง	บันทึกเหตุการณ์
30 ก.ย. 2552 17.16 น.	ตอนกลางเกาะสุมาตรา 7.9 1.1S 99.1E		รู้สึกสั่นไหวบนตึกสูงในกรุงเทพฯ ประเทศอินโดนีเซียมีผู้เสียชีวิตประมาณ 1000 คน
9 พ.ค. 2553 19:59	ชายฝั่งตอนเหนือของ เกาะสุมาตรา อินโดฯ 7.3 (3.59N,96.04E)		รู้สึกสั่นไหวได้บนอาคารสูงบางแห่ง ใน จ.ภูเก็ต, จ.พังงา, จ.สุราษฎร์ธานี, จ.สงขลา และ กรุงเทพฯ
6 ก.ค. 2553 22:23	ประเทศพม่า (20.42N,99.83E)	4.5	รู้สึกสั่นไหวได้ทั่วไปบริเวณ อ.แม่สาย อ.แม่จัน อ.แม่ฟ้าหลวง อ.เชียงแสน และ อ.เมือง จ.เชียงราย
24 มี.ค. 2554	ประเทศพม่า	6.7	รู้สึกสั่นไหวได้หลายพื้นที่ของภาคเหนือและ กรุงเทพฯ
11 พ.ย. 2555	ประเทศพม่า	6.6	รู้สึกสั่นไหวที่ จ. เชียงใหม่ จ.นันทบุรี และกรุงเทพฯ
11 พ.ย. 2555	ประเทศพม่า	5.8	รู้สึกสั่นไหวที่จ.เชียงใหม่และ บนตึกของกรุงเทพฯ
2 ก.ค. 2556	ตอนเหนือของ	6.0	รู้สึกสั่นไหวบริเวณ จ.ภูเก็ต จ.พังงา เกาะสุมาตรา และอาคารสูงในกรุงเทพฯ
5 พ.ค. 2557	อ.พาน จ.เชียงราย	6.0	บ้านเรือน สังกัดปลูกสร้างใน จ.เชียงราย และจังหวัดใกล้เคียงเสียหาย รับรู้แรง- สั่นสะเทือนถึงตึกสูงในกรุงเทพฯ

ที่มา : 1. เว็บไซต์ สำนักเฝ้าระวังแผ่นดินไหว กรมอุตุนิยมวิทยา

<http://www.seismology.tmd.go.th/home.html>

2. เว็บไซต์ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ www.ndwc.go.th

3. เว็บไซต์ภัยพิบัติ <http://paipibat.com/>

4. เว็บไซต์ www.seismology.tmd.go.th/file_downloads/statEQ.doc

5. เว็บไซต์วิกิพีเดีย <https://th.wikipedia.org/wiki/>

ประวัติผู้เขียนเอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคล

ชื่อ	นายเสน่ห์ ชมชนัด
วัน เดือน ปี เกิด	๑๓ เมษายน ๒๕๐๒
ตำแหน่งหน้าที่	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตปทุมวัน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานเขตปทุมวัน ซอยรองเมือง ๕ แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๓๐
ประวัติการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ.๒๕๓๕
ประวัติรับราชการ	
๑ ธันวาคม ๒๕๒๑	เจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด ๑ งานปกครอง เขตพระนคร
๑ ตุลาคม ๒๕๒๕	เจ้าหน้าที่ปกครอง ๑ งานปกครอง เขตพระนคร
๑๓ ธันวาคม ๒๕๒๖	เจ้าหน้าที่ปกครอง ๒ งานทะเบียน เขตพญาไท
๓๐ มีนาคม ๒๕๒๗	เจ้าหน้าที่ธุรการ ๒ ฝ่ายการลูกจ้าง กองการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร
๘ มกราคม ๒๕๓๐	เจ้าหน้าที่ปกครอง ๒ งานเทศกิจ เขตบางรัก
๑ สิงหาคม ๒๕๓๔	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ ๔ (หัวหน้างาน) งานธุรการ ฝ่ายกำจัดสิ่งปฏิกูล สำนักรักษาความสะอาด
๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๘	เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ ๔ (หัวหน้างาน) งานธุรการ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ
๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑	เจ้าพนักงานปกครอง ๖ ฝ่ายทะเบียน สำนักงานเขตสะพานสูง
๑๙ มีนาคม ๒๕๔๒	เจ้าพนักงานปกครอง ๖ ฝ่ายปกครอง สำนักงานปทุมวัน
๑๖ มีนาคม ๒๕๔๖	เจ้าพนักงานปกครอง ๖ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางรัก
๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘	เจ้าพนักงานปกครอง ๗ ว ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางรัก
๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๔	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางรัก
๔ มกราคม ๒๕๕๖	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตปทุมวัน